

prebivalce hribovskih domačij, tako da so danes ponekod predeli brez naraščaja. Možnosti za preživetje na Kozjaku niso bogate - gozd in živinoreja -, tako da so brez pravega pristopa in pomoči taki in podobni kraji (v Sloveniji jih je vse polno!) brez možnosti razvoja obsojeni na životarjenje. Žalostni trend upadanja se kaže tudi v številu otrok v hribovskih šolah, ki so včasih imele tudi po sto in več otrok. Danes je deset do dvajset otrok v taki šoli nekaj navadnega, medtem ko so tiste večje zelo redke; izjema sta prav Remšnik in Kapla na Kozjaku. Gotovo najmanjša šola na svetu pa je na Vojskem, v kateri so bile minulo šolsko leto le tri učence. Take misli mi je pustil obisk šole na Brezovcu, ki je letos zaprla svoja vrata. To je najlepša izmed vseh možnih šol. Močna brunarica stoji na samem med drevjem pri potoku ob robu velikega travnika. Toda življenje se na raztresene kmetije Brezovca ne vrača v takšni meri, da bi velika lesena stavba iz brun spet sprejela tisti pravi, prvi otroški živzav.

MED NAJBOLJ STRMIMI STRMINAMI

Življenje in poti pa gredo po svoje. Moja pot se je spet prevesila navzdol proti Radeljskemu potoku. Spet nikogar, s precej glasnim delova-

njem prebavnih poti splašim le pet lisic, z visoke trave pobiram klope in se spet grem baletnika med koprivami. Nad dolino se v šavju začne vzpon na mejni greben, prečka cesto, ki vodi k mejnemu prehodu Radelj, in se dviguje proti Kapunarju, gozdnati 1051 metrov visoki vzpetini. Od tu gremo lahko ob meji vse do Ostrega vrha na vzhodu Kozjaka, možna pa je tudi južna varianta med bolj naseljenimi kraji skozi Remšnik in Kaplo.

Odnoslo me je proti Remšniku, slikoviti vasi s čudovitim razgledom in s šolo, v kateri je še sedemdeset otrok (pred dobrimi dvajsetimi leti sto osemdeset!) in kasneje v Zgornjo Kaplo (šola s približno enakim številom otrok kot v Remšniku, pred tridesetimi leti pa 135). V okolici Kaple so bregi, vsaj po pripovedovanju mladine, zelo strmi. Tako strmi, da morajo **pri Kogelhonzlu**, kjer je menda kmečki turizem, štirje držati mizo, da lahko eden je. Kure nesejo jajca v vreče, da bi se ne skotalila po bregu, psi pa se z gobcem držijo za travo in z ritmi lajajo...

Tako mi ni ostalo drugega, kot da se v strahu pred strminami oprimem prvega prevoza, ki je bil na voljo in pridem na varno in ravno v Ožbalt ob Dravi. Pa še prav prijazno se je pooblačilo, tako da slovo od travnikov in gozdov Kozjaka ni bilo tako hudo.

V AFRIKI JE ŠE ZELENEJE ČRNO: TREKING AFRIKA '92

GORE Z DRUGE STRANI EKVATORJA

VINKO COLARIČ

Jutro nas je nagradilo s čudežem rojevanja sonca, ki se mi je zdelo deset tisoč metrov nad zemljo še drugače obarvano, kot sem ga nava- jen iz doživljanja v gorah. Gledal sem, kako se dani, in prav čutil sonce, ki je prihajalo na obzorje, da je začel žareti v vse lepših barvah, dokler se ni pojavila žareča krogla in se veličastno dvignila nad vidno črto.

Še nekaj časa se je dogajanje barv nadaljevalo, dokler nismo zapeljali nad oblačno fronto. Iz meglic in oblakov so nastajale gore z visokimi vrhovi in temačne doline, ponekod pa globoki kraterji, so se počasi pomikali pod nami. Nekako nad ekvatorjem smo se le znebili deževne fronte, ki bo ostala tam še dober mesec. Svetloba se je razlila tudi na zemljo in zagledali smo prve obrise afriške pokrajine. Letalo je začelo pospešeno izgubljati višino, bili smo na tleh, v Nairobiju, skoraj 1700 metrov nad morjem. Po sedmih urah in pol leta torej spet trdna zemlja!

MOUNT KENIJA

Tretji dan našega potovanja smo se odpravili proti prvemu cilju, nekaj nad dvesto kilometrov

oddaljenemu gorovju Mt. Keniji. Blizu kraja Naro moru smo se ustavili v vasi, kjer smo se dogovorili za nosače in vstopnino. Vožnja do vhoda v narodni park Mt. Kenija je bila še najbolj podobna vožnji po razburkanem morju - kljub šoferjevemu izogibanju največjim luknjam na cesti. Ko smo vendar srečno prispeli, pa nas je sprejela topla deževna prha, ki je trajala ravno prav dolgo, da nam je gozdno cesto do dve uri oddaljene meteorološke postaje spremenila v blatno traso, podobno našim potem ob morju, prekritim z rdečo zemljo.

Mt. Kenija je bila zagrnjena v oblake, ki pa so se počasi razgrinjali in obetali za naslednji dan kar lepo vreme. Sicer smo naslednje dni ugotovili, da veljajo tu podobne vremenske zakonitosti kot pri nas v gorah. Dopoldne je skoraj vedno lepo, za popoldne pa se nikoli ne ve prav zanesljivo, kako bo.

Za hrano smo na Mt. Keniji skrbeli sami. Potem ko smo se vselili v dve majhni koči, vsaka z desetimi ležišči, smo se lotili kuhanja čajev in juh. Kdor ni imel svojega kuharika, se je pridružil prijatelju in seznanjanje med pohodniki je bilo tu zelo intenzivno.

Jutro na višini 3000 metrov je z obiljem zelenja

Batian in Nelion, vrhova Mt. Kenye, ki sta dostopna le alpinistom. Foto: Maruška Lenarčič

in s ptičjim petjem napovedalo lep in topel dan. Veselo smo se odpravili na pot, saj so nam veliko prtijage nosili nosači; sami smo imeli le osebno prtijago, med katero je seveda spadala tudi video in foto oprema.

Nekje na pol poti do naslednje kočice se nam je prvič prikazal pravi vrh Mt. Kenije. Čeprav je tudi to gorovje vulkanskega izvora, je že tako staro, da je zaradi erozije dobilo povsem alpske oblike in na eni strani vrh krasi pravi ledenik, katerega vodne zaloge nenehno hranijo živahen potok, ki šumi po razgibani dolini Telekv. Na tej višini se ni več bati okužene vode, mirno se jo lahko napijemo.

Že prej sem spotoma opazoval enega od redkih belih popotnikov, ko je v družbi z dvema domačinoma napredoval v naši bližini. Imeli so le en lahek nahrbtnik in črna spremljevalca očitno nista bila nosača. Ko so se spet ustavili, sem ga vprašal, če se morda ukvarja s tekom. Začudeno mi je pritrtil in takoj sva se zapletla v pogovor. Povedal sem mu, da se mu že na daleč vidi, da je maratonec, in priznal je, da je tekel že celo maraton v Bostonu, rekreativno seveda. Doma je iz Nemčije in je trenutno službeno v Keniji, pa se je za konec tedna s partnerjema namenil malo v hribe. Ampak jima ne gre najbolje, pristavi, in bodo šli le do kočice, nato pa še isti dan nazaj v dolino.

Po prečkanju potoka hodimo še slabo uro in že smo pri napisu McKinders camp; tu je stara kočica na višini približno 4100 metrov. Približno

zato, ker iz različne literature preberemo različne višine. Leta 1990 pa so malo višje - tabla oznanja višino 4300 metrov - postavili novo, zidano in precej večjo kočico, ki so jo imenovali Telekv lodge. Tu smo se nastanili v eni od sob, ki je bila za nas triindvajset ravno pravšnja.

Kljub višini je tudi tu še bogato rastlinje in celo svizce vidimo vsepovsod okoli kočice; prav nič se ne bojijo, kaže, da so vajeni ljudi. Delajo nam družbo, ko opazujemo, kako se počasi iz oblakov izmotavata 5199 metrov visoki Batian in samo enajst metrov nižji Nelion, najvišja vrhova Mt. Kenije, ki pa sta dostopna le alpinistom. Mi se bomo morali zadovoljiti s tretjim vrhom po višini, na katerega se da priti po normalni poti, s 4985 metrov visokim Lenanom.

Naslednje jutro odrinemo že ob štirih. Hodimo zares počasi, saj še nismo aklimatizirani in večinoma smo neprespani. Na sedlu se nam poleg prijazne svetlobe prikaže malo manj prijazna megla in mraz nas hitro združi na klopi, pogradu ali kar na tleh skromne avstrijske kočice, kamor se zatečemo, da bi se ubranili vsaj nekaj težavam, ki nas tarejo na tej višini.

Počutim se prav klavrno, čisto sem obnemogel. Nekaj je k temu prispevala tudi neprespana noč. Po pol ure dremanja pa se mi zdi svet spet lepši, moči so se povrnile in spet smo pripravljeni, da se spoprime še s približno tristo metri višine, ki nas ločijo od vrha.

Pol ure kasneje smo že tako visoko, da opazujemo navezo petih, ki se z Janezom na čelu vzpenja po ledeniku. V naslednje pol ure počasi prisopemo do železnega križa, ki označuje vrh Lenana.

Veselje je veliko, saj je bila pot kar naporna. Medtem se je naredil lep dan, ogrelo se je in sedaj imamo tudi prekrasen razgled na širono pogorje Mt. Kenije. Videti je več majhnih jezer, ki še popestrijo že tako slikovito obarvano pokrajino. Ko se nam pridruži še peterica z ledenika, se na prostornem vrhu razvije veselo družabno srečanje z vsesplošnim fotografiranjem in nikomur se ne mudi navzdol.

Nekateri so potem v manjših skupinah spotoma opravili še nekaj podvigov: dva sta splezala na 4880 metrov visoki Melhuichu, trije so se povzpeli na 4955 metrov Mt. Thompsona, štirje pa so prečili 4700 metrov visok greben in se mimo skritega jezera spustili do kočice.

SAFARI

Danes nas čaka dolga pot: najprej iz Nairobija čez mejo v Tanzanijo do Arushe, potem pa še v nacionalni park Ngorongoro, vsega skupaj dobrih 400 kilometrov vožnje po cestah, ki so se spreminjale iz še kar dobre asfaltne na začetku do hudo luknjastega makadama proti koncu poti.

Safari se je začel že nekaj kilometrov iz Nairobi-bija. Kar iz vozila smo lahko opazovali trope impal, zeber, nojev in drugih afriških živali, ki so se pasle po vse bolj redko poraščeni savani. Ob cesti je ležala povožena hijena - kot ležijo pri nas mačje žrtve. Na meji s Tanzanijo je bilo živahno: Masaji so s svojimi spominki prav oblegali naš avtobus. Na tanzanijski strani pa je bilo mirneje, nihče nas ni nadlegoval, le petleten fantič nas je plaho prosil za svinčnik. Na srečo sem imel rezervni kuli, Jožko je dodal majhno beležnico in otroku smo pomagali, da bo lahko svoje sanje predstavil tudi drugim.

Po dveh urah kuhanja in premetavanja po razgibani cesti smo bili zares veseli postanka v Arushi. V lepem kongresnem centru, prizorišču enega od ‚rhov neuvrščenih‘, smo pustili odvečno prtjago, presedli v tri kombije in se odpeljali proti zahodu po vedno bolj slikoviti pokrajini. Celo cesta je bila tu precej lepša, navdušeno smo opazovali velike termitnjake. Jezero Manvara smo pogledali le od daleč, ko smo se vzpenjali mimo lepo obdelanih polj proti našemu cilju in bili ob devetih zvečer v Kampu Ngorongoro. Od zajtrka naprej smo bili ves dan na poti, zato smo bili veseli, da se je z našim avtom pripeljal tudi kuhar z vso hrano in se tudi takoj lotil kuhanja večerje. Medtem smo se pod Danilovim vodstvom lotili postavljanja šotorov.

Ob svitu smo se šele lahko razgledali. Prostor, kjer so stali šotori, je bil čisto na robu kraterja zdavnaj ugaslega vulkana, vsenaokoli je bilo bujno zaraslo, na nižji strani se je videlo celo

do dna. Po zajtrku (spet s pestro izbiro ananasa, banan, manga in melon poleg druge običajne hrane) smo se z ropotajočimi džipi odpeljali nekaj sto metrov nižje do dna na ogled živali, ki so živele dolga stoletja tu v velikem številu ločeno od zunanjega sveta, saj zaradi ugodnih pogojev življenja in strmih, zaraščenih pobočij velikega kraterja niso imele potrebe in ne možnosti, da bi hodile ven.

Zdaj je drugače. V njihov svet je z ropotajočo mehanizacijo vdrl človek, napravil do dna pravo cesto in pri jezeru je bilo opaziti Masaje, ki so sem prignali svojo čredo. Divje živali imajo tako vse manj prostora, zato jih je tudi vse manj. Med vožnjo smo še videli črede rogatih živali, pa zeber, nekaj nosorogov in povodnih konjev, celo leva smo zmotili pri dopoldanskem počitku. Ampak živali so vse bolj plašne, vse bolj se umikajo pred vsiljivim človekom in kmalu bodo morali tudi Afričani začeti vlagati v živalski svet, če ga bodo hoteli ohraniti.

Po vrnitvi iz kraterja smo bili deležni dobrega kosila, le paziti je bilo treba, da nismo ostali brez mesa. Nad nami so namreč krožile ujede in Jožko, za njim pa še Laci sta bila prva cilja; z njunih krožnikov so kot bi mignil odnesle kokošje pečenke.

KILIMANDŽARO

Sredi dopoldneva se odpeljemo proti Moshiju in še naprej v Marangu, vsega le sto kilometrov daleč, zato se nam ne mudi. Kilimandžaro se nam skriva v oblake, ampak upamo, da bo jutri lepše. Pri vходу v narodni park se moramo osebno vpisati v debelo knjigo, enako bomo

Dne 26. januarja 1992 na vrhu Mt. Kenye (Lenan)

Levo Kilimandžaro, desno Mawenzi Foto: Vinko Colarič

morali narediti ob izhodu. Dogovorimo se z nosači in nato počasi odrinemo.

Po poti proti koči Mandara je živahno: Kilimandžaro je pač najvišji vrh Afrike in dogajanje tod okoli me nekoliko spominja na naš Triglav v poletni sezoni. Ljudi je sicer občutno manj, ampak njihova sestava je enako pestra, saj srečamo vse od pravih gornikov do takih, ki so se na Kilimandžaru prvič srečali z goro.

Na poševni planoti sredi bujnega gozda po slabih treh urah hoje zagledamo naselje kočic, sredi katerih stoji ena večja. V njej je skupna jedilnica, v prvem nadstropju pa dvajset skupnih ležišč. Tu se nastanimo mi, ki smo edina velika skupina v naselju; le trije se morajo zadovoljiti s staro kočjo Mandara, ki sicer stoji bolj kot spomenik na čase pred tem, ko so Norvežani postavili novo naselje kot pomoč ljudem Tanzanije pri njihovem razvoju in ga celo opremili z moderno razsvetlavo na sončno energijo.

Drugo jutro hodimo nekaj časa po gosto zaraščenem gozdu, ko se nenadoma posveti in stopimo na travnat svet. Prvič zagledamo vrhnji del kraterja Kilimandžara. Iz zelene daljave se dviguje skoraj črna trapezna gmota, na vrhnjem robu leve strani okrašena z bleščečim ledenim okrasjem. Za njim smo slutili Uhuru peak - Vrh svobode, naš končni cilj. Bili smo dobro aklimatizirani in do kočje Horombo na višini 3780 metrov ni bilo nobenih težav.

Skupina hišic je tam skoraj identična prejšnji v Mandari, le število je še podvojeno, saj se poleg vzpenjajočih se gostov ustavljajo še drugi, ki do sem pridejo direktno z vrha. Tako je tu živahno ves dan. K preganjanju dolgočasnja tistih, ki ostanejo na tej višini še kakšen dan zaradi aklimatizacije, prispevajo svoj delež prikupne progaste miške, ki mimogrede skrbijo za čistočo, saj pospravijo vsako še tako majhno količino odvržene hrane.

Znočijo se je še pred sedmo, zato smo v jedilnici povabili na pivo nosače in potem pose- deli v pestri družbi obiskovalcev z vsega sveta.

Slišati je bilo različne jezike in nenadoma me vpraša sosed, ki je na drugi strani mize bral knjigo, kakšen jezik govori s Tonetom. Slovenščino, mu pojasnim. Da je ni še nikoli slišal, pove, in se nato predstavi, daje doma iz Belgije.

Saj potem ni čudno, da moramo tu vsakomur tako razlagati, od kod smo, če nas še Evropejci ne poznajo! V hotelu v Nairobiju sva se z Jocotom trudila prodajalcu časopisov, ki je venomer nekaj bral, dopovedati, kje je Slovenija, pa naju je nejeverno gledal, kot bi nama popolnoma ne zaupal. Na srečo je bila prav v številki Newsweeka, ki sem jo kupil, objavljena kratka predstavitev našega olimpijca **Francija Petka**. Novinar je z naklonjenostjo zapisal tudi nekaj besed o Sloveniji in nejevernemu mladeniču sem tisto pisanje pokazal. Kar oddahnil si je, ko je na lastne oči ugotovil, da nima opraviti s prevaranti, ampak da smo čisto zaresni prebivalci novo rojene države v Evropi.

Jutranje mazanje s kremo je bilo že kar obredno opravilo - potem pa spet na pot, ki nas je vodila nekaj časa po travnatem svetu, nato smo prečili Maua river (v obliki skromnega potočka), po eni uri pa zagledali napis 'Last waterpoint'. Od tega izvira naprej mora za vodo skrbeti vsak sam, kar pomeni, da smo jo nosili izključno za pitje.

Nekaj višje je videti le še skromne lišaje, nakar izgine še to in potem je tu čista puščava, po kateri se vidi daleč naprej. Na sedlu zagledam v daljavi pred seboj Martino, ki ima danes očitno svoj dan. Kar letela sem, je pripovedovala kasneje pri koči Kibo, ko smo se zlekli na skale in uživali na toplem soncu, saj je bila notranjost stavbe s kamnitimi zidovi kar hladna.

UHURU PEAK

Mogoče je pa zato tako lep dan, ker je nedelja! Pa ni lep le zato, ker sije sonce, ampak še bolj zaradi tega, ker stojimo na najvišji točki Afrike, na 5895 metrov visokem Vrh svobode, kar pomeni Uhuru peak.

Že ob pol dveh zjutraj se v trdi temi odpravimo

na pot. Tokrat imam prazen nahrbtnik; oblekel sem vse, kar imam s seboj, saj je že sedaj pet stopinj pod ničlo, do jutra pa se bo zagotovo še shladilo. Hodimo zelo počasi, pobočje kraterja je vse bolj strmo. Kolona se vse bolj razteguje. Razgovora ni slišati nobenega, saj je kisika še za hojo premalo. Potem se začne počasi svetlikati, da se hoditi že brez luči in končno dosežemo Gillman's point, 5370 metrov visoki prvi vrh kraterja, ki je za preveč izčrpane gornike že tudi končni cilj.

Kljub mrazu sedemo in počivamo. Janez izmeri temperaturo: minut enajst stopinj Celzija nameri in zadovoljni smo, da ne bo več padala, saj je pravkar začelo vzhajati sonce. Ampak sedaj je treba migati naprej. Pot se je dodobra položila in spet stopim - kot se po ravnem spodobi - malo hitreje. Pa le nekaj korakov - in že spet diham kot za stavo. Noge bi kar šle, ampak pljuča so premajhna. Razgled je vse lepši, ko hodim po širokem robu kraterja in si ogledujem njegovo notranjost.

Prav lepo se vidi še drugi vrh, Leopard's point, ki je tudi zalit z večnim ledom, kot je ponekod notranjost kraterja in najvišji vrh, ki sem mu vse bližje. Pred menoj sta Zdenka in Danilo, ko ob sedmih in dvanajst minut po skoraj šestih urah hoje stopim k tanzanijski zastavi, ki plapola v vetru.

Dolgoletna tiha želja se je torej uresničila. Pa se niti zavriskati ne spomnim od veselja; kar zamaknjeno strmim nekam v daljavo. Šele prihod Viktorja, pa Janeza, Martine in Toneta me spravi iz mojega sveta.

Dva tisoč metrov spusta nas čaka. Vsak zase nabiramo še zadnje vtise, ko zlagoma stopamo navzdol. Koliko lažje gre - skoraj verjeti ne

morem! Na Gillman's pointu je zamaknjenosti konec: pred menoj je strmo melišče in kot veter se zapodim navzdol.

Zvečer je v Arushi proslava, saj poleg uspešnega vzpona vseh članov naše ekipe na najvišji vrh praznujemo še Janezov rojstni dan. Joco pa nam pokaže diplome, ki nam jih bo razdelil kasneje, pravi, da jih ne bomo zmečkali. Uprava parka namreč vsakemu, ki doseže vrh Kilimandžara, podeli posebno priznanje, ki ga podpiše tudi vodnik kot živa priča dogodka.

RAZHOD

Na zgodnji jutranji vožnji proti meji doživimo pravi safari. Toliko žiraf nismo videli še nikjer, kot se nam jih je sedaj sprehajalo pred nosom kar po cesti. In vseh velikosti, od odrasle velike žirafe, ki se je elegantno zibaje sprehajala dokaj blizu nas, do več mladičev, ki so skakljali v varni razdalji. Enajst jih je, jih je skrbno preštel Gigi, ko so se nas naveličale in se odzibale naprej.

Obetali smo si nekaj prostih ur v Nairobiju, preden jutri spet odrinemo na pot, tokrat v več skupinah. Najprej se poslovimo osmerica z Janezom na čelu, ki odhaja v Ugando, na gorovje Ruvvenzori. Z drugo osmerico se odpravimo na turistično vožnjo z vlakom v Mombaso, na obalo Indijskega oceana. Ostali bodo dva dni počakali na 'turiste' iz Mombase, potem pa skupaj odpotovali v Južno Afriko in na Viktorijine slapove.

V Mombasi sem zdržal le tri dni in sem se po krajšem potepanju spet znašel v Nairobiju. O vojni na Hrvaškem sem v osrednjem dnevniku Nation zasledil notico šele na deveti strani med novicami iz širnega sveta. Povsem v ospredju dogajanja je bil seveda njihov predsednik **Arap Moi**, ki ga je vsakdo prisiljen spoznati, saj je

Sneg na Kilimandžaru s poti iz kočje Mandara do Horomba.
Foto: Maruška Lenarčič

Dne 2. februarja 1992 na vrhu Uhuru Peaka

upodobljen tudi na vsem kenijskem denarju, celo kovanem. Druga največja zanimivost tistega dne je bila Tvsonova aretacija zaradi domnevnega posilstva, nekako ob boku temu pa so se novinarji razpisali o začetku sojenja dvema uslužbencema narodnega parka Masai Mara. To je eden od najbolj eksotičnih narodnih parkov Kenije prav na meji s Tanzanijo, kamor se nadaljuje z imenom Serengeti. Tam naj bi septembra 1988 omenjena domačina umorila mlado angleško turistko Julie Ward.

Avstrijci so natančni po voznem redu in po

skrbnem pregledu je v letalu naša ekipa spet popolna. Tokrat nimamo take sreče kot na poti v Afriko, saj je vse polno, do zadnjega sedeža, in vožnja bo zato napornejša. Ampak po vseh naporih treh tednov nas to nič ne skrbi. Glave so prepolne vtisov in doživetij, ki jih izmenjujemo. Še bolj kratko spanje je polno sanj in sedem ur in pol poleta se nam zdi tokrat precej krajših.

Na širokem mejnem prehodu smo v nedeljo opoldne edini potniki in domači cariniki nas brez pregledovanja spustijo naprej proti Mariboru. Pred nami je zares konec poti in zato se pred razhodom ustavimo v gostilni, kjer Joco razdeli priznanja s Kilimandžara.

Grob ob Triglavskem jezeru

Ako se vračaš s svoje triglavske ture mimo Sedmerih jezer čez Komarčo v Bohinj, se med potjo gotovo ustaviš ali celo prenočiš v »Koči pri Triglavskih jezerih«. Po kratkem odpočitku te bo pač zanimala tudi okolica koč. Tik pred njo leži jezero, ki na zapadni strani zavije okrog hriba nekoliko na desno. Mikalo te bo iti k ovinku pogledat, do kam se jezero razteza. Na levi strani, malo nad jezerom, kjer je le tu in tam med skalovjem malo trave, ugledaš naenkrat pred seboj v zemljo zataknen preprost lesen križ in z belim kamenjen obkrožen grob. Poizvedoval sem in izvedel, da sta bila med vojno na tem mestu ustreljena dva

Rusa. Kot avstrijska vojna ujetnika sta bila zaposlena pri napravi ceste na Bogatin, kjer je bila svojčas bojna črta proti Italiji. Skušala sta od tam pobegniti k Italijanom. Baje se jima že prvi beg ni posrečil; po drugem begu so ju orožniki zasačili v neki bajti na Ovčariji. Ognjali so ju na samotni kraj ob jezeru; tam sta si morala izkopati jamo - in svinčenke so jima končale življenje...

Tako so mi pravili pastirji-domačini, ki so z bližnjega vrha opazovali strahotni dogodek.

V samotni gorski tihoti je tuji grob, eden izmed stotisočerih, ki pokrivajo neznane vojne žrtve, pozabljene v tujini, zastonj pričakovane v lastni domovini.

PV 1921